

حل و فصل اختلافات اعتبارات اسنادی از طریق ارجاع به کارشناسی

مجید سربازیان* علی رضایی**

چکیده

نظر به گسترش تجارت جهانی و افزایش اختلافات مرتبط با اعتبارات اسنادی، اتاق بازرگانی بین‌المللی، قواعدی را برای حل و فصل اختلافات ناشی از این اسناد از طریق ارجاع امر به کارشناسی موسوم به داک دکس تدوین کرده است. بر طبق این سند، گروه کارشناسی متشکل از متخصصان بانکی و حقوقی آشنا به مسائل و رویه‌های بانکی بین‌المللی به اختلافات ناشی از اعتبارات اسنادی رسیدگی می‌کنند. رأی صادره توسط این گروه در صورتی برای طرفین الزام آور است که به‌نوعی در سند اعتبار اسنادی بدان ارجاع شده باشد و در غیر این صورت هرچند امکان مراجعه طرفین یا یکی از آنها به طور مستقل به کارشناسی وجود دارد اما رأی صادره الزام آور نیست؛ بلکه می‌تواند به عنوان اماره مورد استناد قرار گیرد. این روش حل و فصل اختلاف به لحاظ کم هزینه بودن، سرعت در رسیدگی، تخصصی بودن و لحاظ سایر اسناد و رویه‌های بانکی بین‌المللی از سوی فعالان جامعه بانکی و مؤسسات مالی مورد استقبال واقع شده است و در حال گسترش است.

واژه‌های کلیدی: داک دکس، اعتبار اسنادی، حل و فصل اختلافات، کارشناسی، آئین رسیدگی، اتاق بازرگانی بین‌المللی.

۱. مقدمه

گسترش روزافزون تجارت بین‌الملل باعث شده تا اشخاص و شرکت‌های فعال در این عرصه، راهکارهایی را برای تسهیل مراودات از فاصله‌های دور و از طریق مرزهای بین‌المللی، تعبیه نمایند و در همین راستا، صنعت بانکداری بین‌المللی نیز، برای حمایت از این مراودات و ارتقای هر چه بهتر خدمات بانکی، طرح‌های جدیدی را پیشنهاد داده است.

طرفین قراردادهای بین‌المللی هر چقدر هم که از مشاورین و وکلای باتجربه در تنظیم قراردادها و معاملات خود بهره بگیرند و هر اندازه در تنظیم شروط قراردادی، دقت نظر به خرج دهند بازهم مسائل جزئی مورد اختلاف باقی می‌ماند که در برداشتهای طرفین از قرارداد یا در راستای اجرای آن، بروز پیدا می‌کند که این امر بیشتر در قراردادهای بلندمدت و به لحاظ تغییر اوضاع و احوال قراردادی است. در عرصه تجارت بین‌الملل اغلب شرکت‌ها و اشخاص طرف دعوی، اختلاف خود را به داوری ارجاع می‌دهند و کمتر دیده می‌شود که اختلاف را از طریق دادرسی قضایی حل و فصل نمایند.

در اکثر قراردادها مقرر می‌شود که اختلافات به داوری به لحاظ سرعت و کم هزینه بودن آن، ارجاع شود. اغلب داوران در زمینه صنعت از تخصص بالایی برخوردارند و حقوقدانانی هستند که آشنا به قلمرو دعوی مورد بحث هستند. هر چند که تشریفات داوری ساده‌تر از رسیدگی‌های قضایی است، اما بررسی موضوعات مورد اختلاف خیلی به هم نزدیک است و به نحو بسیار مشابهی اداره می‌شود، جز اینکه در مورد پرونده‌های خاص، تشریفات ارائه دلیل و دادرسی قضایی متفاوتی طراحی می‌شود.

به عکس جامعه تجاری، بانک‌های بین‌المللی، به طور غالب، از داوری در مورد اختلافات میان خود بهره نگرفته‌اند. علیرغم اینکه دادرسی قضایی مربوط به اعتبار

اسنادی رایج نیست، برخی کشورها ادبیات حقوقی پیشرفته‌ای در زمینه اعتبار اسنادی دارند، به طوری که برخی کشورهای دیگر به آن‌ها مراجعه می‌کنند، کشورهایی که این‌گونه دادرسی‌ها در آن‌ها کمتر است. با این وجود، دادرسی قضایی در مورد اعتبار اسنادی درست مانند سایر دادرسی‌های قضایی، نیازمند وقت زیاد، هزینه حقوقی بسیار بالا و تلاش فراوان برای شفاف نمودن مباحث دارد. همه این مشکلات وجود دارد علاوه بر اینکه دادرسی قضایی مبهم و غیر قابل پیش‌بینی است (Thomas Song, Chang-Soon, 2013: 530).

اغلب شرکت‌های بین‌المللی مجال ندارند روی دادرسی قضایی پر هزینه و طولانی مدت، وقت بگذارند و تمایلی به برقراری یک رابطه تجاری نامناسب با همتای خود ندارند؛ بنابراین، روش داوری که سریع‌تر، خصوصی‌تر و کم هزینه‌تر است و از نظر اغلب شرکت‌ها روش بهتری برای حل و فصل اختلاف است را انتخاب می‌کنند.

برای بانک‌ها نیز، هر چند رابطه با بانک‌های متقابل آن‌ها اهمیت زیادی دارد اما حل و فصل شفاف و بدون ابهام اختلافات نیز ضروری است. علی‌رغم وقت و هزینه زیاد، بانک‌ها نوعاً دادرسی قضایی را به داوری ترجیح می‌دهند. رویه محافظه‌کارانه بانک‌ها نیز، بخشی از دلیل تمایل آن‌ها به دادرسی قضایی سنتی به جای داوری ناشناخته نزد آن‌ها، است.

علاوه بر دو نظام حل و فصل اختلاف یعنی دادگاه و داوری، نظام حل و فصل اختلاف مبتنی بر گروه کارشناسی، نظیر کارشناسی اختلاف مربوط به اعتبار اسنادی که توسط بانک‌ها به اختصار داک دکس گفته می‌شود،^۱ جایگزین مناسبی برای توسل به دادرسی قضایی است. داک دکس، کارشناسانی دارد که تصمیماتشان در صدور رأی مربوط به اختلافات ناشی از اعتبارات اسنادی و ضمانت‌نامه‌های بانکی مبتنی بر عقلانیت و رویه استاندارد بین‌المللی است. یک قاضی بعد از استماع ادله ارائه‌شده از سوی کارشناسان در مورد مسائل تصمیم‌گیری می‌کند اما گروه کارشناسان داک دکس، می‌توانند در مورد مسائل و اختلافات، بر اساس تجربه وسیعی که در مورد رویه استاندارد در بانکداری بین‌المللی دارند، اتخاذ تصمیم کنند. هرچند تصمیم کارشناسی الزام آور نیست (مگر اینکه در قرارداد به طرز دیگری توافق شود) اما این نحوه حل و

فصل اختلاف بیشتر متضمن نوعی الزام معنوی نسبت به تصمیم است. (پارک، ۱۳۸۲: ۵۶) در این مقاله ابتدا، به مفهوم داک دکس و سپس به مبنا و آیین رسیدگی آن پرداخته خواهد شد. در پایان به عنوان نمونه دو رأی صادره از این گروه کارشناسی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۲. مفهوم داک دکس

بسیاری از معاملات بین‌المللی تا حدود زیادی وابسته به اعتبارات اسنادی بانکی است که به موجب آن بانک تعهد می‌کند در ازای ارائه اسناد مشخصی، مبلغی را به متقاضی اعتبار پرداخت نماید. به دلیل استقلال اعتبار اسنادی از قرارداد اصلی و حتی روابط تجاری طرفین، در مواردی حتی این امکان برای خریدار وجود دارد تا در صورتی که در مورد مقدار محموله (کالا) شکایتی داشته باشد پول خود را دریافت نماید البته مشروط بر اینکه اسنادی که تحت اعتبار اسنادی به بانک ارائه می‌کند منطبق با شرایط اعتبار باشد. (Byrne, 1988: 1353)

حل و فصل اختلافات ناشی از اعتبارات اسنادی معمولاً نیازمند بررسی کارشناسی است که این امر نیز مستلزم شناخت دقیق مقررات و رویه‌های متحدالشکل اعتبار اسنادی از جمله عرف و رویه‌های متحدالشکل مربوط به اعتبارات اسنادی (یو.سی.پی)^۲ است. برای مثال، بانک خریدار در مادرید به نفع فروشنده‌ای در آمریکا اعتبار اسنادی باز می‌کند و بانکی در نیویورک آن را تأیید می‌کند. اگر بانک گشایش‌کننده اعتبار در مادرید به این علت که بارنامه فاقد یکی از شروط است و مثلاً در آن «تحویل کالا روی عرشه» ذکر نشده، از پرداخت امتناع کند در این صورت مسلماً اختلاف حادث می‌شود و این سؤال پیش می‌آید که آیا تحت مقررات یو.سی.پی چنین شرطی وجود دارد یا نه. از آنجا که ممکن است طرفین اختلاف بیش از دو طرف باشند مثلاً اگر اختلاف بین دستور دهنده اعتبار و ذینفع و نیز بانک بازکننده و بانک تأییدکننده اعتبار بروز نماید اهمیت موضوع دو چندان می‌شود. (پارک، ۱۳۸۲: ۵۴)

قواعد داک دکس در اکتبر ۱۹۹۷، توسط اتاق بازرگانی بین‌المللی تصویب و طی

سالیان متمادی مورد اصلاح قرار گرفته است. نخستین اصلاح آن در آوریل ۲۰۰۲ صورت گرفت. این قواعد به منظور ارائه یک نظام حل و فصل اختلاف برای اشخاص درگیر در معاملات اعتبار اسنادی که از قواعد اتاق بازرگانی بین‌المللی از جمله یو.سی.پی، مقررات متحدالشکل وصولی (یو.آر.سی)^۳ و مقررات متحدالشکل راجع به ضمانت‌نامه‌های عندالمطالبه (یو.آر.دی.جی)^۴ استفاده می‌کنند تصویب شده است (شیروی، ۱۳۸۹: ۲۴۷ و ۲۸۸) و به طرفین این امکان را می‌دهد تا در یک دوره زمانی سی‌الی شصت روزه به تصمیمی سازنده که توسط گروه کارشناسان آی.سی.سی اتخاذ می‌شود دست یابند. اگر قواعد و مقررات یو.سی.پی و دیگر قواعد و مقررات اتاق بازرگانی بین‌المللی را همانند قانون مدنی، قانون تجارت و دیگر قوانین و مقررات ماهوی بدانیم، قواعد داک دکس همانند قانون آئین دادرسی مدنی یا کیفری است که به حقوق شکلی و تضمین‌کننده آن قوانین ماهوی ناظر است. (شمس، ۱۳۸۱: ۳۶). در واقع، داک دکس یک نوع دادرسی سریع است که از حقوق شکلی محسوب و تضمین‌کننده قواعد ماهوی مربوطه است. در این نوع از دادرسی یک گروه سه نفره از کارشناسان مستقل در مورد اختلاف مربوط به اعتبار اسنادی، بازپرداخت‌های بانک به بانک،^۵ روش وصولی (برات اسنادی)^۶ یا ضمانت‌نامه، اظهارنظر و رأی صادر می‌کنند. این نظام حل و فصل اختلاف، به عنوان ابزاری دوستانه جهت حل و فصل اختلاف و در ذیل مجموعه روش‌های جایگزین حل و فصل اختلاف (ای.دی.آر)^۷ اتاق بازرگانی بین‌المللی در کنار سایر روش‌های جایگزین اتاق همانند داوری و سازش قرار می‌گیرد. برای مثال در سال ۲۰۱۰، ده پرونده بر اساس قواعد داک دکس اتاق به ثبت رسید. مبالغ مورد اختلاف در این پرونده‌ها، از ۳۵۰۰۰۰ دلار تا ۱۳ میلیون دلار ارزش داشته و متوسط پرونده‌ها ۴.۲ میلیون دلار آمریکا بوده است. طرفین پرونده‌های مربوط به سال ۲۰۱۰، از دوازده کشور مختلف یعنی الجزایر، بلژیک، چین، دانمارک، فنلاند، فرانسه، آلمان، هند، سوئیس، ترکیه، اوکراین و انگلیس بوده است. کارشناسان این پرونده‌ها نیز از کشورهای استرالیا، بحرین، بلژیک، جمهوری چک، دانمارک، فرانسه، آلمان، یونان، ایتالیا، لبنان، مالزی، پاکستان، سنگاپور و آمریکا آمده بودند. (Thomas Song, Chang, Soon, 2013: 534).

۳. آئین رسیدگی و صدور رأی

پس از آشنایی اجمالی با داک دکس، نوبت به بررسی قواعد و مقررات این سند می‌رسد. در این بخش تلاش گردیده تا آئین رسیدگی و تشریفات که برای اتخاذ تصمیم نهایی و صدور رأی بایستی مراعات گردد توضیح داده شود.

۳.۱. اصحاب دعوا و مقام رسیدگی کننده

۳.۱.۱. **طرفین دعوا:** در قرارداد اعتبار اسنادی چهار طرف اصلی وجود دارد. این اشخاص عبارت‌اند از: متقاضی، بانک صادرکننده، بانک کارگزار و ذینفع. عمده اختلافات در مورد مسائل مربوط به پرداخت اسنادی است؛ بنابراین، اغلب اختلافات زمانی مطرح می‌شود که بانک صادرکننده مبلغ مورد نظر را به ذینفع پرداخت نمی‌کند که معمولاً تحت عنوان دعوای نکول اشتباه آمیز^۱ نزد دادگاه‌ها مطرح می‌شود؛ بنابراین نوعاً طرفین دعوا در این گونه اختلافات عبارت‌اند از: بانک صادرکننده و بانک کارگزار یا بانک صادرکننده و ذینفع که مدعی نکول اشتباه آمیز هستند. متقاضی نیز می‌تواند مدعی پرداخت از روی اشتباه علیه بانک صادرکننده باشد اما این نوع از دعوا به ندرت اتفاق می‌افتد. اختلاف قراردادی میان متقاضی و ذینفع اختلاف مربوط به اعتبار اسنادی محسوب نمی‌شود و خارج از صلاحیت داک دکس است؛ بنابراین، طرفین رسیدگی‌های داک دکس بانک صادرکننده در مقابل بانک کارگزار یا بانک صادرکننده در مقابل ذینفع هستند و مسئله مورد اختلاف نکول اسنادی است. بعضاً بانک تأییدکننده نیز، علیه صادرکننده مدعی می‌شود. (Spragge, 2000: 6)

۳.۱.۲. **کارشناسان:** در حدود ۹۰ کارشناس توسط مرکز، برای رسیدگی‌های داک دکس معرفی شده‌اند که عموماً بانکدار و حقوقدان بانکی هستند. کارشناسان توسط کمیته ملی آی سی سی به اتاق پیشنهاد شده‌اند و واجد صلاحیت‌های مورد نیاز برای داوری می‌باشند. اعضای گروه کارشناسی رسیدگی‌کننده به پرونده، شامل یک رییس و دو کارشناس می‌باشند که رأی خود را ظرف یک ماه بعد از بررسی همه ادله اسنادی صادر

می‌کنند. تصمیم‌گیری به اکثریت آراء صورت می‌گیرد و رأی معمولاً توسط رئیس گروه نوشته می‌شود. برای اینکه کارشناسی بتواند نامزد کمیته ملی کشور شود باید تجربه وسیعی در زمینه تأمین مالی تجاری داشته باشد. حقوقدانی که می‌خواهد کاندیدا شود باید دادرسی‌های قضایی زیادی را در مورد اعتبار اسنادی اداره کرده باشد. مشاور حقوقی تمام وقت بانک که تأمین مالی تجاری را اداره می‌نماید نیز واجد این صلاحیت خواهد بود. اشخاص مذکور، توسط بانک‌های خود به انجمن بانکداران داخلی به همراه مستندات تجربه آن‌ها در زمینه تأمین مالی تجاری و صلاحیتشان در زمینه خواندن و نوشتن انگلیسی، پیشنهاد می‌شوند. بعد از بررسی اعتبارنامه متقاضی توسط انجمن، فهرست نامزدها به کمیته ملی فرستاده می‌شود. کمیته ملی درخواست‌ها را مورد بازبینی قرار می‌دهد و پیشنهادهایشان را برای کمیسیون بانکداری اتاق می‌فرستد. بعد از آن اتاق بازرگانی کاندیداهای نهایی را فهرست می‌کند و از میان آن لیست، کارشناسان برای حل اختلافات ارائه شده نزد داک دکس، فراخوانده می‌شوند. (Thomas Song, Chang-Soon, 2013: 536)

مواد ۶ و ۷ داک دکس به نحوه انتخاب و تشریفات صدور رأی توسط کارشناسان اشاره دارد. به موجب ماده ۶ این قواعد، با وصول درخواست از سوی خواهان، مرکز سه کارشناس را از فهرست کارشناسانی که استقلال خود را نسبت به طرفین اعلام داشته‌اند انتخاب کرده و یکی از این سه کارشناس را به عنوان رئیس تعیین می‌نماید. در صورتی که کارشناس تعیین شده قادر به انجام وظایف خویش نباشد وی باید فوراً اختطاری مبنی بر خاتمه کار به مرکز بدهد. خود مرکز نیز می‌تواند در صورت احراز عدم توانایی کارشناس، مبادرت به اختطاری خاتمه کار نماید. این کارشناس باید فوراً تمامی اسناد و مدارک دریافتی را به مرکز مسترد نماید. در چنین مواردی مرکز باید بلافاصله و بدون تأخیر کارشناس جایگزین تعیین نموده و مراتب را به اطلاع سایر کارشناسان برساند.^۹

ماده ۷ نیز مقرر می‌دارد با ارجاع اختلاف به کارشناسان، مرکز رونوشتی از تقاضا، پاسخ و دیگر اسناد و مدارک را در اختیار کارشناسان قرار می‌دهد. کارشناسان نیز باید رأی خود را تنها بر مبنای تقاضا، پاسخ و اسناد و مدارک موجود در پرونده صادر

نمایند. در صورتی که گروه کارشناسی، حضور طرفین را لازم بداند بنا به درخواست رئیس، از آن‌ها جهت حضور و یا ارائه اسناد و مدارک مورد نیاز توسط مرکز دعوت به عمل می‌آید. در نهایت رأی گروه کارشناسی باید ظرف مدت سی روز پس از دریافت اطلاعات و اسناد مورد نیاز به مرکز ارسال شود. نه خواهان و نه خواننده هیچ‌کدام نمی‌توانند تقاضای حضور نزد کارشناسان و یا تغییر کارشناسان انتخاب شده و همچنین داشتن شاهد یا کارشناس به هنگام صدور رأی توسط گروه کارشناسی بنمایند.^{۱۰}

۳.۲. مسائل مورد بررسی

یکی از مسائل مورد بررسی توسط گروه کارشناسی، مسئله بازپرداخت اسنادی و نظایر آن است؛ اینکه آیا اسناد ارائه شده با شرایط و مقرره‌های اعتبار اسنادی تطابق دارد یا ندارد. ماده ۱ داک دکس در این خصوص مقرر می‌دارد: «این مقررات بر اختلافات مربوط به اعتبارات اسنادی که داخل در یو.سی.پی و یا یو.آر. آر آمده‌اند اعمال می‌گردد».^{۱۱} شایان ذکر است که قواعد داک دکس تنها در ارتباط با مقررات یو.سی.پی قابل اعمال بود اما با اصلاحاتی که در سال ۲۰۰۲ در آن به عمل آمد دیگر ابزارهای مالی از جمله مقررات متحدالشکل ضمانت‌نامه‌ها و مقررات متحدالشکل وصولی (برات اسنادی) نیز در آن دیده شدند؛ در نتیجه اختلافات مربوط به این اسناد می‌تواند تحت قواعد داک دکس مورد حل و فصل قرار گیرد. (ICC's DOCDEX Rules, Foreword)

این همان مسئله‌ای است که رسیدگی حقوقی نزد دادگاه‌ها نیز، به آن می‌پردازد؛ اما به عکس قاضی که تجربه کمی در زمینه رویه استاندارد بین‌المللی راجع به اعتبار اسنادی دارد، گروه کارشناسی به خوبی از رویه بانکی بین‌المللی رایج آگاه است. قضات بیشتر بر اساس اصول حقوقی مبادرت به صدور رأی می‌نمایند و کمتر به جنبه‌های فراقانونی و تخصصی پرونده توجه می‌کنند. بدیهی است که آن‌ها کارشناس اعتبار اسنادی نیستند. با این وجود، زمانی که اختلاف مربوط به اعتبار اسنادی نزد دادگاه مطرح می‌شود، مسئله‌ای که اغلب به وجود می‌آید این است که چه رویه

استاندارد بین‌المللی می‌بایست در آن مورد اعمال گردد. به این دلیل معمولاً لازم است نظرات کارشناسی به دادگاه ارائه شود تا مفاد چنین رویه‌های استانداردی را تشریح و استدلال کند. هر چند چنین دلیلی، دلیل اصلی نیست اما اثر اقناعی بر قاضی به هنگام تصمیم‌گیری در مورد زمینه‌های تخصصی مربوط به پرونده اعتبار اسنادی دارد. مقررات یو سی پی در اغلب موارد برای قاضی جنبه روشنگری دارد. به جای تکیه بر مقررات داخلی برای تفسیر چنین مواردی، قاضی به نظر کارشناسی در مورد رویه استاندارد بین‌المللی توجه می‌کند، رویه‌ای که قواعد یو سی پی نیز، از آن نشأت گرفته است. رأیی که دادگاه مبتنی بر چنین نظریات کارشناسی صادر می‌کند معمولاً بهترین رویه‌ها در زمینه اعتبار اسنادی آن را تأیید می‌کند.

۳.۳. مبنای رسیدگی

علیرغم داوری‌های معمول که توافق‌نامه‌ای بین دو طرف وجود دارد که به نتیجه داوری پای بند باشند، درخواست از داک دکس برای صدور رأی توسط یکی از طرفین و بدون لزوم رضایت طرف دیگر، ارائه می‌گردد. ماده ۲ داک دکس با عنوان «درخواست»^{۱۲} بیان می‌دارد «متقاضی باید تقاضای خود مبنی بر اعمال مقررات داک دکس را طرح نماید. تسلیم تقاضا ممکن است توسط یکی از طرفین اختلاف، برخی از آن‌ها یا تمامی آن‌ها به صورت مشترک یا جداگانه صورت پذیرد...»^{۱۳}

در ابتدا، کمیسیون بانکداری اتاق، درج مقررات داک دکس را درست مانند مقررات یو سی پی در اعتبار اسنادی مورد بررسی قرار داد. با این وجود، قرار بر این شد که چنین چیزی به اختیار طرفین مربوطه گذاشته شود. در نتیجه، به عکس شرط داوری در قرارداد بین‌المللی که ممکن است به رأی الزام آور برای دو طرف بیانجامد، رأی داک دکس حالت متقاعد کننده دارد و برای دو طرف عقد، الزام آور نیست. هر چند که برای شروع رسیدگی توسط داک دکس صرفاً درخواست یکی از طرفین کافی است اما این امکان به طرف دیگر داده می‌شود که ادله و شواهد خود را در صورت تمایل، به گروه کارشناسی ارائه نماید. حتی در صورتی که خواننده دعوا در رسیدگی

داک دکس استدلال‌ها و مدارک مؤید خود را ارائه نماید، باز هم رأی صادره توسط گروه کارشناسی علیه خواننده دعوا الزام آور نیست. با این وجود، رأی مذکور حاکی از یک نتیجه و تحلیل مدلی است که توسط کارشناسان متخصص در آن زمینه ارائه می‌شود و بنابراین، از سوی دادگاه‌ها به عنوان یک دلیل اقناعی مبتنی بر عقلانیت و رویه استاندارد بین‌المللی در مورد مسائل مطروحه مورد لحاظ قرار می‌گیرد. (Zhang, 2011: 208)

۳.۴. نحوه رسیدگی و صدور رأی

بعد از بررسی مدارک ارائه شده، گروه کارشناسی نظر نهایی خود را که به اکثریت یا اتفاق آراست، صادر می‌کند. پیش‌نویس رأی نهایی را معمولاً رییس گروه کارشناسی تهیه می‌نماید. رأی نهایی بیانگر واقعیات پرونده است و در مورد هر مسئله بر اساس رویه بانکی استاندارد حاکم، بحث می‌کند و نهایتاً نتیجه‌گیری می‌نماید. رأی نهایی توسط مشاور فنی کمیسیون بانکداری اتاق مورد بررسی قرار می‌گیرد تا این اطمینان حاصل شود که رأی نهایی در مسیر نظرات رسمی کمیسیون بانکداری اتاق صادر شده است. در عین حال، مشاور فنی نمی‌تواند رأی نهایی را تغییر دهد. (KovenLevit, 2008: 1165) در مقام مقایسه میان آرای قضایی و نتیجه آرای داک دکس در مورد اعتبارات اسنادی، آنچه بدیهی است این است که هر دو یک روند استدلالی را دنبال می‌کنند. بانکداران آرای داک دکس را صادر می‌کنند و حقوقدانان بانکی که آشنا به رویه‌های بانکداری بین‌المللی هستند آن آرا را در پرونده مورد نظر به کار می‌گیرند. دادگاه‌ها صرفاً پرونده اعتبار اسنادی را از نقطه نظر حقوقی بررسی نمی‌کنند بلکه در عوض تصمیمشان را روی بازنگری رویه استاندارد بین‌المللی بانک‌ها در مورد اعتبار اسنادی پایه گذاری می‌کنند. طرفین در اغلب موارد نظرات کارشناس در مورد مسائل مطروحه را ارائه می‌کنند و دادگاه قادر است که مسائل را بر مبنای عملکرد بانکی که اختلاف ناشی از آن است بفهمد و درک کند؛ بنابراین، رأی قضایی و رأی داک دکس مخالف هم نیستند، بلکه اغلب مکمل هم‌اند. در دادرسی قضایی، دو مسئله وجود دارد

که توسط قاضی یا هیئت منصفه در طی دادرسی مورد توجه قرار می‌گیرد. مسئله اولی واقعیت پرونده است که از سوی دو طرف با ارائه دلیل و مدرک، نظیر اظهارات کتبی، دلیل اسنادی، یا نظرات کارشناسی اثبات می‌شود. مسئله دیگر مسئله حکمی یا حقوقی است که توسط قاضی یا هیئت منصفه و بر اساس واقعیات پرونده تصمیم‌گیری می‌شود.

۳.۵. مدت زمان رسیدگی

در رسیدگی‌های داک دکس، بعد از اینکه خواهان با مرکز کارشناسی اتاق، تماس گرفت، چهار نسخه اسناد مرتبط به همراه پرداخت هزینه لازم، تقدیم مرکز می‌شود. مرکز، گروه کارشناسی سه نفره را معین می‌کند و با خواننده به منظور هرگونه همکاری احتمالی با دادرسی تماس گرفته می‌شود. با فراهم آوردن این امکان که هر دو طرف بتوانند موضوع خود را به دادرسی ارائه نمایند، این اطمینان وجود خواهد داشت که نظری بی‌طرفانه از سوی گروه کارشناسی ارائه گردد. تشریفات اداری معمولاً ظرف یک ماه، بعد از آنکه اسناد و مدارک به گروه کارشناسی برای بررسی و اظهار نظر فرستاده شد، کامل می‌شود. گروه کارشناسی معمولاً یک ماه فرصت می‌خواهد که نظر خود را ارائه نماید؛ بنابراین، کل فرآیند در حدود دو ماه زمان می‌برد که قابل مقایسه با دادرسی قضایی نیست. (ICC's DOCDEX rules, 2002)

وقتی بانک‌ها پرونده‌های مربوط به اعتبار اسنادی را دنبال می‌کنند، اغلب ذینفع یا متقاضی اعتبار به دلیل ورشکستگی یا دلایل دیگر، خارج از صحنه دادرسی قرار دارند و بانک‌ها (بانک کارگزار یا بانک تأیید کننده یا بانک صادرکننده) از طرف خودشان دادرسی را دنبال می‌کنند. در چنین مواردی وقت و هزینه مالی برای بانک آن‌چنان اهمیتی ندارد. با این وجود، جایی که اختلاف مربوط به اعتبار اسنادی وجود دارد و متقاضی یا ذینفع اعتبار، یک تاجر در حال پیشرفت است، به عکس بانک‌ها، به راحتی نمی‌تواند برای دادرسی قضایی وقت بگذارد. معمولاً یکی از طرفین هزینه زیادی روی قرارداد گذاشته و می‌خواهد خیلی راحت از قرارداد نتیجه بگیرد.

دلیل استفاده از دادرسی داک دکس این است که به لحاظ هزینه‌ای، مقرون به صرفه

و از لحاظ زمانی، سریع است و راه حل معقولی را برای حل مسئله فراهم می‌آورد. شرکت‌های مربوطه قادرند روش‌های جداگانه خود را به کار گیرند و آن را که بهترین است دنبال کنند، چیزی که در تجارت بین‌الملل بحث برانگیز است.

۳.۶. اصول و قواعد دادرسی

۳.۶.۱. اصل تناظر: وقتی تحقیقی به کمیسیون بانکداری سپرده می‌شود، ممکن است سؤال تک بعدی و یک‌جانبه باشد و بعضاً پاسخ داده شده ممکن است به طور کامل، ادعاهای طرف دیگر را مورد لحاظ قرار ندهد؛ بنابراین، داک دکس زمینه را برای ارائه ادعاهای هر دو طرف خواهان و خوانده، فراهم می‌کند. رسیدگی‌های داک دکس این امکان را فراهم می‌آورد که ابلاغی توسط خواهان به خوانده فرستاده شود و وی فرصت پاسخگویی به ادعاهای خواهان و تسلیم هرگونه اسناد مؤید که برای اثبات نظراتش لازم است را داشته باشد. در این صورت، گروه کارشناسی ادعاهای هر دو طرف را دارد و می‌تواند مسئله را کامل‌تر بررسی کند.

ماده ۳ داک دکس با عنوان «پاسخ»^{۱۴} مقرر می‌دارد: خواننده می‌تواند به درخواست خواهان پاسخ دهد. خواننده که ممکن است یک یا چند نفر باشند می‌توانند هر کدام پاسخ مستقلی ارائه کرده یا همگی با هم پاسخ واحدی تسلیم نمایند. پاسخ باید به همراه تمامی اسناد و مدارک مورد استناد در چهار نسخه به مرکز کارشناسی در پاریس فرانسه ارائه گردد. این ماده همچنین اضافه می‌نماید که پاسخ باید دقیق و دربردارنده تمامی اطلاعات لازم به ویژه اطلاعاتی نظیر نام و آدرس خواهان، تاریخ درخواست و تقاضای صدور رأی بر مبنای قواعد داک دکس، خلاصه‌ای از ادعاهای خواننده و نسخه‌ای از مدارک مورد استناد باشد.^{۱۵}

مفهوم حسن نیت در قراردادهای تجاری معمولاً متضمن رعایت معیارهای متعارف مراوده منصفانه است. مراوده منصفانه در اختلافات عبارت است از درک هر دو جنبه یک پرونده توسط یک داور بی‌طرف و فراهم آوردن این امکان که خواننده دعوی نیز، قضیه را از جانب خود مطرح نماید، مسئله‌ای که به اعتبار رسیدگی و کمال و بی‌عیبی

آن کمک می‌نماید. (Kozolchyk, 1996,447)

با این وجود، خوانندگان معمولاً ادعاهای خود را مطرح نمی‌نمایند و برای این نوع رفتار، دلایل زیادی را می‌توان حدس زد. یک دلیل ساده، پیش داوری آن‌ها مبتنی بر این است که مشارکت آن‌ها موجب ارتکاب اشتباهات غیر ضروری در فرآیند مذکور گردد. دوم اینکه، خواننده ممکن است این احساس را داشته باشد که دلیل قوی ندارد و بنابراین، ترجیح می‌دهد که در رسیدگی شرکت نکند حتی اگر رأی صادره الزام آور نباشد. هر چند بهتر این است که ادعاهای هر دو طرف و اسناد مؤید آن مطرح شود، معمولاً شمای کلی از واقعیت پرونده و مسائلی که بین دو طرف وجود دارد کافی برای اتخاذ تصمیم توسط گروه کارشناسی است؛ بنابراین، هر چند ممکن است طرح ادعاهای خواننده بسیار مطلوب باشد اما فقدان چنین ادعاهایی موجب عقیم ماندن رسیدگی‌های داک دکس نمی‌گردد.

۳.۶.۲. ارائه و ارزیابی دلایل: در یک پرونده نوعی مطرح شده تحت مقررات داک دکس، خواهان اسناد و مدارک دال بر واقعیت پرونده را ارائه می‌نماید. هیچ‌گونه اظهارات کتبی آن‌گونه که در رسیدگی‌های قضایی وجود دارد، یافت نمی‌شود. از آنجا که اختلاف پیرامون مسئله بازپرداخت اسنادی است، تمام ادله ارائه شده نیز در قالب اسناد و مدارک است. وقتی یک پرونده اعتبار اسنادی در دادگاه مورد رسیدگی قرار می‌گیرد، اغلب آن‌ها بر مبنای یک قضاوت سریع و بدون هیئت منصفه، انجام می‌گیرد، زیرا همه ادله به صورت اسنادی است و به ندرت، دعوای عینی و ملموس اتفاق می‌افتد. تنها مسئله که نزد دادگاه مطرح می‌شود مسئله حکمی است؛ یعنی اینکه چگونه مقررات حقوقی بر واقعیات پرونده اعمال می‌گردد؛ بنابراین، حتی در دادرسی قضایی مربوط به اعتبار اسنادی، اظهارات شهود لازم نمی‌شود. (Thomas Song, Chang-Soon, 2013: 544)

تمرکز مسئله مطروحه توسط خواهان نزد گروه کارشناسی، مسئله عینی نیست بلکه مسئله اعمال قوانین بر واقعیات پرونده است. عموماً، همه واقعیات ارائه شده از سوی خواهان یا خواننده با استناد به اسناد موجود قابل تغییر است. چنانچه هرگونه سوء

برداشتی از واقعیت توسط هر کدام از طرفین وجود داشته باشد، گروه کارشناسی به راحتی می‌تواند بر اساس ادله استنادی آن‌ها را تصحیح نماید. چنانچه گروه کارشناسی به اطلاعات بیشتر در مورد پرونده نیاز داشته باشد، می‌تواند آن‌ها را از خواهان یا خواننده از طریق مرکز کارشناسی اتاق بازرگانی برای رسیدن به جزئیات بیشتر، مطالبه نماید. (Ibid)

در رسیدگی قضایی توسط دادگاه‌ها، استنباط‌هایی که از واقعیات پرونده می‌شود بعضاً مهم‌تر از حکم حقوقی است که در خصوص پرونده داده می‌شود؛ اما در خصوص رسیدگی‌های قضایی در مورد اعتبار اسنادی، واقعیات قراردادها عمدتاً اسنادی است، بنابراین، در مورد واقعیات اختلاف کمی وجود دارد. در دادگاه، معمولاً مأمور مخصوصی وجود دارد که مسائل مربوط به واقعیت و اعتبار اسناد ارائه شده به دادگاه را مورد ارزیابی قرار می‌دهد و صحت و سقم آن‌ها را مشخص می‌نماید. در دادگاه، مأمور مذکور معمولاً صحت و سقم برخی ادعاهای مطرح توسط طرفین را مورد بررسی قرار می‌دهد و گزارشی از یافته‌ها و استنباط‌های خود را بعد از اتمام تحقیقات، به قاضی ارائه می‌دهد. هرگاه ادعاهایی در مورد اسناد جعلی یا عناصر جعل وجود داشته باشد، مأمور ویژه، ادعاها و مدارک ارائه شده را بررسی می‌کند. مأمور مذکور، از سوی دادگاه به خاطر تجربه و کارایی در زمینه صحت و سقم چنین مدارکی منصوب می‌شود. رسیدگی‌های داک دکس ماهیتاً اسنادی است و به ندرت یک چنین مأموری در خصوص صحت و سقم واقعیات این پرونده‌ها وجود دارد.

داک دکس در مورد مسئله حکم حقوقی که بر واقعیات پرونده اعمال می‌شود، بحث و بررسی می‌کند و بنابراین، استنباط از واقعیت پرونده از جمله مأموریت‌های آن نیست. مسئله حقوقی مربوطه در این زمینه، تفسیر مقررات یو سی پی و ملاحظه رویه بانکی که مبنای قواعد یو سی پی است، است. در صورتی که هر گونه استنباطی از واقعیت مورد نیاز باشد، شخص ثالث امین و مورد اعتمادی معین می‌شود که مدارک مربوط به واقعیات پرونده را مورد بررسی قرار دهد. بالاخره اینکه، در رسیدگی‌های قضایی، هیئت منصفه متشکل از افرادی از اقامتگاه دو طرف است و در مورد مسائل عینی تصمیم‌گیری می‌کند. در حال حاضر، گروه کارشناسی داک دکس، اختیار بررسی

مدارک عینی پرونده را ندارد. (ICC's DOCDEX rules, 2002)

۳.۷. هزینه رسیدگی

هزینه استاندارد برای ارائه درخواست کارشناسی نزد داک دکس، ۵۰۰۰ دلار آمریکاست که توسط خواهان پرداخت می‌گردد و بسته به پیچیدگی پرونده این مبلغ ممکن است تا ده هزار دلار افزایش یابد. ماده ۱۰ داک دکس با عنوان «هزینه‌های داک دکس» مقرر داشته است که هزینه ارائه خدمات داک دکس مطابق با تعرفه موجود در ضمیمه سند است. همچنین این ماده اضافه می‌نماید که تا قبل از دریافت این هزینه توسط مرکز تصمیم‌گروه کارشناسی در دسترس قرار نمی‌گیرد.^{۱۶}

هر چند این مبلغ، مبلغ کمی نیست، اما به طور معمول هزینه دادرسی قضایی به غیر از هزینه‌های فرعی مثل حق الوکاله وکیل از ۱۰۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰ دلار آمریکا است؛ بنابراین، صرف هزینه ۵۰۰۰ دلاری که اختلافی را حل و فصل کند در مقایسه با هزینه‌هایی که واقعاً در اختلافات قضایی میان ۱۰۰۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰۰ دلار آمریکا خرج می‌شود در اغلب موارد نسبتاً متعارف است. (Thomas Song, Chang-Soon, 2013: 537)

۳.۸. میزان خواسته

بر طبق گزارشی که در آوریل ۲۰۱۳ در مورد مبالغ خواسته مورد اختلاف در نشست کمیسیون بانکداری اتاق در پرتغال ارائه شده، آمده است: «در ۲۰۱۲، ده پرونده جدید مطابق مقررات داک دکس اتاق به ثبت رسیدند. داک دکس، یک رسیدگی سریع است که کاملاً به صورت کتبی مدیریت می‌شود و در این نوع رسیدگی، گروه کارشناسان سه نفره که مستقلاً عمل می‌کنند، در مورد اختلاف مربوط به اعتبار اسنادی، بازپرداخت بانک به بانک، روش وصولی یا ضمانت‌نامه بانکی، رأی می‌دهند. مبالغ مورد اختلاف بر اساس اطلاعات ارائه شده در خصوص ۹۴ پرونده، متوسط ۲۲۷۹۷۶۶ دلار آمریکا را نشان می‌دهد که بالاترین میزان ۲۷۰۰۰۰۰۰ و پایین‌ترین آن ۴۰۱۲۴ دلار

آمریکا بوده است. (Ibid)

۴. نحوه تعامل داک دکس با دیگر اسناد و مقررات

۴.۱. یو.سی.پی و داک دکس

درست همان گونه که دادگاه‌ها قوانین مرتبط را بر پرونده اعمال می‌کنند، گروه کارشناسی به هنگام ملاحظه رویه بانکی استاندارد بین‌المللی در مورد بررسی اسناد مربوط به اعتبار اسنادی، از مقررات یو سی پی استفاده و آن‌ها را اعمال می‌کند. یو سی پی، مجموعه‌ای از بهترین رویه‌ها یا عملکرد استاندارد بانک‌هاست و در صدد گردآوری رویه بین‌المللی مورد پذیرش بانک‌ها و به دست دادن رویه مشترک و معینی است که در سراسر جهان اعمال می‌شود. سند مذکور در مورد اکثر اعتبارات اسنادی در دنیا اعمال می‌گردد و بانک‌ها و طرفین قرارداد اعتبار اسنادی در صورت ارجاع، موظف به پیروی از آن می‌باشند. با این وجود، نه به عنوان قانون بلکه به عنوان حقوق عرفی، دادگاه در مورد واقعیات پرونده، مقررات یو سی پی را تفسیر و اعمال می‌نماید. گروه کارشناسی نیز، مقررات مزبور را برای اعمال بر واقعیات پرونده مورد تفسیر قرار می‌دهد.

۴.۱.۱. تفسیر یو سی پی و کاربرد رویه استاندارد بانکی بین‌المللی : یو سی پی و رویه استاندارد بانکی بین‌المللی برای بررسی اسناد مربوط به اعتبار اسنادی (آی اس بی پی)،^{۱۷} هر دو بر مبنای رویه می‌باشند و جدای از مفاد رویه‌ای که بر مبنای آن شکل گرفته‌اند، قابل فهم نیستند. از آنجایی که داک دکس، متشکل از یک گروه کارشناسی آشنا به رویه استاندارد بانکی بین‌المللی است، در مقایسه با قاضی که با چنین رویه‌ای آشنایی ندارد، رسیدگی‌های آن می‌تواند جایگزین بهتری برای دادرسی قضایی باشد. در حالی که قاضی باید به ادله کارشناسی در مورد رویه استاندارد یو سی پی و آی اس بی پی، گوش فرا دهد، گروه کارشناسی مورد نظر در رسیدگی‌های داک دکس، خودشان آشنا به این رویه استاندارد هستند و وضعیت بهتری برای مشخص کردن ابعاد

پرونده نسبت به قاضی در رسیدگی قضایی دارند.

مطابق ماده ۵ قانون متحدالشکل تجاری آمریکا،^{۱۸} قاضی ملزم می‌شود که رویه استاندارد بانکی در مورد اعتبار اسنادی را به هنگام تفسیر یو سی پی مورد ملاحظه قرار دهد. قانون این امر را مدنظر قرار داده است که به هنگام تفسیر یو سی پی درک رویه بانکی مبنای آن مقرر، لازم و ضروری است.

از آنجایی که یو سی پی مجموعه‌ای از مقررات در زمینه قرارداد اعتبار اسنادی است، برای بانک‌ها بعضاً مشکل است که آن‌ها را در مورد عملیات اجرایی مربوط به اعتبار اسنادی اعمال کنند. آی اس بی پی، مجموعه‌ای است که توسط کمیسیون بانکداری اتاق تهیه شده و تغییر هر سند حملی که طبق اعتبار اسنادی ارائه می‌شود و اینکه چگونه مقررات یو سی پی بر اسناد اعمال می‌گردد را پوشش می‌دهد. آی اس بی پی، مجموعه مقرراتی شبیه یو سی پی نیست، بلکه در عوض، مجموعه‌ای از معیارهای بررسی سند مطابق با اعتبار اسنادی است که به راحتی توسط چک کنندگان سند بانکی در انجام کار بانکی‌شان قابل استفاده است. (Bal, 2010: 2)

آی اس بی پی یک رویه استاندارد است که در مورد بررسی اسناد توسط بانک‌ها در قراردادهای اعتبار اسنادی، اعمال می‌شود. درست شبیه یو سی پی، به دلیل مقرون‌به‌صرفه، معقول و منصفانه بودن توسط بانکداران بین‌المللی، به عنوان بهترین رویه‌ها یا رویه استاندارد بانک‌ها، مورد پذیرش واقع شده است. رعایت استانداردهای معقول در مرادده منصفانه آن چیزی است که بانکداران به عنوان بهترین رویه یا رویه استاندارد بین‌المللی، قبول دارند. اظهارات ذیل، منعکس در متن رأی دادگاه در مورد پرونده بانک فورتیس، محتوی تشریح رهیافتی است که توسط دادگاه‌ها به عنوان بهترین معیار شناخته می‌شود:

«رهیافتی که عموماً مورد پذیرش قرار گرفته در مورد اینکه دادگاه در تفسیر یو سی پی چه رویکردی را اتخاذ نماید رویکردی است که در رأی آقای توماس بنگهام در پرونده گلنکور علیه بانک چینی به سال ۱۹۹۶ آمده است. رویه‌ای که عموماً در یو سی پی مقرر شده، قواعدی است که توسط متخصصین باتجربه بازار معین شده و تحت بررسی است تا این اطمینان حاصل شود که قوانین و مقررات مذکور، منعکس کننده

بهترین رویه‌هاست و انتظارات متعارف کنشگران باتجربه بازار را برآورده می‌سازد. زمانی که از دادگاه‌ها، در اینجا و جاهای دیگر، درخواست می‌شود که در مورد مسائلی نظیر مورد حاضر، تصمیم‌گیری کنند، آن‌ها باید درصدد اجرای نتایج مبتنی بر یو سی پی باشند». (Fortis Bank S.A /N.V &Anor v Indian Overseas Bank [2009])

۴.۱.۲. تفسیر یو سی پی توسط دادگاه انگلیسی در پرونده شرکت بین‌المللی گلنکور علیه بانک چینی: در پرونده گلنکور، دادگاه پژوهش انگلیس مقرر داشت زمانی که گواهی ذینفع، حاوی امضای دستی باشد و مهر اصلی نداشته باشد، نمی‌توان سند را به عنوان سند اصلی قلمداد نمود. برای بانکداران یا تجار، چنین قضاوتی خلاف عقل سلیم است. امضای سند موجب اصالت آن است، در حالی که مهر اصلی نمی‌تواند یک سند کپی را تبدیل به یک سند اصلی کند. (Butsick, 2011: 183)

این نتیجه برآمده از تفسیر دادگاه مقررات یو سی پی بدون ملاحظه مضمون رویه بانکی است که مقرره‌های یو سی پی از آن نشأت می‌گیرد. وقتی به متن مقرر مورد بحث نگاه می‌کنیم، از نقطه نظر قانونی و صرف نظر از اینکه مقرر درست یا غلط است، حکم دادگاه می‌تواند در خصوص این مورد صحیح باشد.

در این پرونده، دادگاه بجای اینکه با توجه به مضمون مفاد رویه استاندارد بین‌المللی تفسیر کند مقرر یو سی پی در مورد اسناد کپی و اصل را به روش قانونی، تفسیر نمود. در نتیجه حکم صادره برخلاف رویه بین‌المللی بانک‌ها بود و چون باعث سردرگمی زیادی شد کمیسیون بانکداری بین‌المللی مقرر مربوطه را تبیین نمود. (ICC, 1999, Doc. No. 470/871)

کمیسیون بانکداری، خط‌مشی خود را در مورد اسناد اصیل بیان نمود که متضمن تفسیر مبتنی بر رویه مبنای مقرر یو سی پی در مورد اسناد اصیل و اسناد کپی، محسوب می‌شد. کمیسیون بانکداری بیان داشت که هرگاه صادرکننده سند منظورش این باشد که آن اسناد، اصیل محسوب شود، اصیل خواهد بود. هرگاه سندی با امضای دستی، صادر شود، به راحتی می‌توان برداشت نمود که صادرکننده سند می‌خواسته آن را

سند اصلی تلقی نماید یا خیر. در یک چنین موردی، مهر اصلی، لازم نیست تا آن را اصیل کند، حتی اگر یک کامپیوتر آن را تکثیر کرده باشد.

به عکس تفسیری که در مورد سند اصیل و کپی از مقرر یوسی پی توسط دادگاه صورت گرفته، سیاست اتخاذی توسط کمیسیون بانکداری، بر مبنای بهترین رویه‌ها یا رویه استاندارد بانک‌ها، در مورد اسناد اصیل و کپی، بحث می‌کند؛ بنابراین چنین تفسیری با هدف یوسی پی از آن تفسیر قانونی مضیق، سازگارتر است. (ICC, International Standard Banking Practice, 2003)

۴.۱.۳. تفسیر دادگاه انگلیسی از یوسی پی در پرونده بانک واستندر علیه بانک پاریس: در پرونده مذکور^{۱۹}، دادگاه پژوهش انگلیس چنین رأی داد که مقررات یوسی پی اجازه نمی‌دهد تا بانک تأیید کننده (کارگزار) مطابق اعتبار با پرداخت مدت دار، معامله‌ای با پرداخت زود هنگامی را قبل از سر رسید و بر اساس اسناد حمل انجام دهد. علاوه بر این متذکر شد که اعتبار با پرداخت مدت دار، اجازه معامله یا پیش پرداختی را مطابق شرایط و مفاد اعتبار اسنادی هم نمی‌دهد؛ بنابراین، بانک تأیید کننده که بر اساس اعتبار با پرداخت مدت دار، پیش پرداختی را قبل از سر رسید و بر اساس اسناد حمل انجام داده، نمی‌تواند ادعای پرداختی را از بانک صادر کننده، آن هنگام که تقلبی قبل از سر رسید رخ داده، داشته باشد. معرفی تحت اعتبار اسنادی حاکی از آن است که بانک صادر کننده، بانک کارگزار را مجاز نموده است تا معامله یا پیش پرداختی را مطابق اعتبار اسنادی انجام دهد. این برداشت بانکداران بین‌المللی در زمان صدور رأی توسط دادگاه انگلیسی بوده است. (2: Thomas Song, Chang-Soon, 2004)

یوسی پی بازنویسی کامل از همه رویه‌های رایج نیست، بلکه صرفاً مهم‌ترین آن‌هاست. با این وجود، هرگاه اختلاف بر سر این باشد که کدام رویه‌ها نزد یوسی پی بهترین‌اند، مانند مورد دعوی مذکور، کمیسیون بانکداری مقرر جدیدی را به یوسی پی برای تبیین بهترین رویه اضافه می‌کند. مطابق اعتبار دیداری یا یوزانس (مدت‌دار)، این برداشت بین بانکداران بین‌المللی بوده است که وقتی بانک کارگزاری وجود دارد و

از بانک کاندیدا تقاضا می‌شود که اعتباری را تأیید نماید و آن بانک چنین کاری را انجام می‌دهد، بانک تأیید کننده معرفی شده مجاز است که پیش پرداختی را انجام دهد یا اعتبار را بفروشد یا تعهد حاصل از اعتبار یوزانس را مورد معامله قرار دهد. این بهترین رویه در خصوص این مورد است. با این وجود، تصمیم دادگاه پژوهش بر این شد که چون یو سی پی به طور صریح، مجوز چنین پیش پرداخت یا معامله‌ای را نمی‌دهد و متن اعتبار اسنادی نیز، دلالت صریح بر آن ندارد، بانک تأیید کننده مجاز به پیش پرداخت یا معامله بر روی اعتبار یا تعهد ناشی از آن را ندارد. در این خصوص بهترین رویه توسط کمیسیون بانکداری با درج ماده ۱۲ در یو سی پی ۶۰۰، درج گردید؛ بنابراین، کمیسیون مذکور، ماده جدیدی در مورد معرفی بانک اضافه نموده و خیلی صریح بیان می‌دارد که بانک معرفی شده، در همان زمان مجاز است که معامله نماید یا پیش پرداختی را انجام دهد. (Kozolchik, 1996:443)

۴.۱.۴. تفسیر یو سی پی توسط دادگاه عالی کره در پرونده بانک صنعتی کره: به عکس دادگاه انگلیس، دادگاه عالی کره بعد از استماع نظر برخی کارشناسان و حقوقدانان بانکی، حکم داد که هرگاه بانکی بر اساس اعتبار اسنادی معرفی شود، این طور تلقی می‌گردد که بانک معرفی شده مجاز به انجام معامله یا پیش پرداخت بر اساس همان اعتبار، است. هر چند که حکم دادگاه انگلیس رد شد، حکم دادگاه کره در یو سی پی، توسط کمیسیون بانکداری به عنوان انعکاس صحیحی از بهترین رویه در این خصوص، درج گردید.

بعد از بحث بسیار بر روی این مسئله، کمیته‌های ملی این مسئله را این گونه حل کردند که بانک معرفی شده مجاز است تا معامله کرده یا پیش پرداختی را با ارائه اسناد حمل قبل از سررسید انجام دهد. نسخه فعلی یو سی پی ۶۰۰، بند ب ماده ۱۲ به شرح ذیل مقرر می‌دارد: «با معرفی کردن یک بانک برای قبول برات یا تعهد پرداخت مدت دار، بانک صادرکننده به بانک معرفی شده اجازه می‌دهد که پیش پرداخت یا خرید برات قبول شده یا تعهد پرداخت مدت دار را انجام دهد». حکم دادگاه عالی کره در یو

سی پی ۶۰۰ گنجانده شد و در حال حاضر یک رویه استاندارد محسوب می‌شود. یو سی پی ۶۰۰ در اول جولای ۲۰۰۷ اجرایی شد. (Thomas Song, Chang-Soon, 2013: 544)

۴.۱.۵. چگونگی برخورد داک دکس با دو پرونده اخیر: هر دو پرونده فوق، از طریق داک دکس مورد رسیدگی قرار گرفته است، آرای صادره با آنچه دادگاه انگلیس صادر کرده تطابق ندارد. آرای داک دکس، تأیید نموده که امضای دستی بدون داشتن مهر اصلی، سند اصلی محسوب می‌شود و بانک تأییدکننده مطابق اعتبار اسنادی، مجاز به انجام معامله یا پیش پرداخت بر اساس اعتبار اسنادی مدت‌دار بوده است. آن‌گونه که در دو پرونده دادگاه انگلیسی ملاحظه شد، رسیدگی‌های داک دکس سریع‌تر و کم‌هزینه‌تر بوده و تفسیر صحیح‌تری از یو سی پی مطابق مفاد رویه‌های بانکی را ارائه می‌نماید.

تنها دلیل تفاوت رأی دادگاه کره از دادگاه انگلیسی این بوده که دادگاه عالی کره استقبال و دید بازتری نسبت به نظریات کارشناسان و حقوقدانان بانکی در مسئله مورد نظر داشته است. هر چند بانک تأییدکننده در قضیه بانک واستندر، رویه بانکی را به عنوان دلیل ارائه داد و حاکی از این بوده است که معامله یا پیش پرداخت توسط بانک تأیید کننده در بازار بانکی مرسوم بوده است، دادگاه انگلیس متقاعد نشد که چنین رویه بانکی واقعاً وجود داشته باشد و بنابراین، به راحتی مقررات یو سی پی را مورد ملاحظه قرار داد. با این استدلال که هیچ مجوز صریحی برای معامله یا پیش‌پرداخت از سوی بانک تأیید کننده، وجود نداشته، دادگاه انگلیس این‌طور حکم دادگاه که بانک تأیید کننده اجازه معامله یا پیش پرداخت نداشته است چرا که چنین مجوزی نه در مقررات یو سی پی وجود دارد و نه بانک صادرکننده چنین مجوزی را صراحتاً داده است و رویه بازار که دلالت بر وجود چنین رویه‌ای داشته باشد، کافی نیست. (Butsick, 2011: 186)

در میان کارشناسان موجود در زمینه رویه استاندارد اعتبار اسنادی، گروه کارشناسی داک دکس، بهترین گروهی است که بهترین رویه‌های رایج را تأیید می‌نماید و بر اساس

یو سی پی تفسیر می‌نماید. قبول اسنادی که در اکثر دعاوی مربوط به اعتبارات اسنادی به بهترین نحو توسط گروه کارشناسی مطابق رسیدگی‌های داک دکس، معین و مشخص شده است، به جای اینکه توسط قضات ناآشنا به روند اداره چنین اسنادی و بر یک مبنای روزمره و یکنواخت، رسیدگی شود. وقتی هر دو طرف نظریات کارشناسی را ارائه می‌هند، نتایج حاصله ممکن است یکسان نباشد، اما در اغلب موارد کارشناسان، نقطه نظرات را مشابه هم تبیین می‌کنند. به دلیل تفاوت در نتایج کارشناسی، قاضی نظرات کارشناسی هر دو طرف را ارزیابی می‌کند و به هنگام تحلیل پرونده مورد ملاحظه قرار می‌دهد. وقتی گروه کارشناسی داک دکس اسناد را مورد بازبینی قرار می‌دهد، به خوبی از بهترین رویه‌های بانکی آگاهی دارد و در موقعیتی است که بهترین تصمیم ممکن را با توجه به اوضاع و احوال، اتخاذ می‌نماید.

۴.۲. رویه استاندارد بانکی و داک دکس

۴.۲.۱. نقش رویه استاندارد بانکی در آرای داک دکس: همان‌طور که قبلاً گفته شد مطابق ماده ۵ قانون متحدالشکل تجاری آمریکا در خصوص اعتبار اسنادی، قاضی موظف است که رأی خود را مبتنی بر رویه استاندارد بانک‌ها در مورد اعتبار اسنادی و بر یک مبنای به‌روز صادر نماید. به جای تفسیر حقوقی از سوی قاضی، رویه استاندارد قاعده‌ای است که از سوی دادگاه اعمال می‌شود؛ بنابراین، نظرات کارشناسی در این خصوص، اغلب مورد استفاده قرار می‌گیرد تا رویه استاندارد مربوطه را به اثبات برساند.

یو سی پی، حاکی از رویه استاندارد بانکی بین‌المللی است که تقریباً در مورد همه قراردادهای اعتبار اسنادی اعمال می‌شود. در این خصوص، قبلاً اصطلاح استاندارد بانکداری رایج بود، اما به دلیل مخالفت بعضی بانکداران به کلمات «بانکداری متعارف» اصطلاح رویه بانکی استاندارد بین‌المللی، استفاده شد. هر چند که تفاوت چندانی در معنا وجود ندارد.

برخی از بهترین رویه‌ها وجود دارند که در یو سی پی به صورت ثابت آمده است

اما به مرور زمان و متناسب با نیازهای بازرگانی روز، به صورت جدید در می‌آید. برای نمونه، یو سی پی ۴۰۰، قاعده ممنوعیت را که متضمن مدت متعارف برای بررسی نقص اسناد است، شامل می‌شود که به موجب آن بانک گشاینده اعتبار بعد از انقضای آن مدت از اینکه ادعا نماید اسناد ارائه شده مطابق با شروط و مفاد اعتبار نیست ممنوع می‌شود. در یو سی پی ۵۰۰، مدت زمان متعارف به هفت روز بانکی برای تعیین حدود مدت زمان متعارف تغییر پیدا کرد. با این وجود، مطابق یو سی پی ۶۰۰ مدت زمان متعارف در حال حاضر، پنج روز بانکی است به این منظور که این اطمینان حاصل شود که نقص اسناد به سرعت توسط ذینفع بعد از اطلاع از امتناع بانک گشاینده نسبت به پرداخت مبلغ اعتبار، مرتفع خواهد شد. هر چند قاعده ممنوعیت به قوت خود در یو سی پی باقی ماند، چهارچوب زمانی آن، از مدت زمان متعارف به هفت روز بانکی و در حال حاضر به پنج روز بانکی، تغییر پیدا کرد تا فرآیند بانکی را کاراتر نماید؛ بنابراین، این موضوع نشان می‌دهد که قوانین پویا توسط بانک‌ها در قراردادهای بین‌المللی اعتبار اسنادی اعمال می‌شود. (Castaneda, 2007: 13)

تا مدت‌ها، مطابق مقررات یو سی پی، چنانچه اعتبار اسنادی در مورد برگشت پذیر بودن اعتبار سکوت می‌کرد، قابل برگشت تلقی می‌شد؛ اما به مرور زمان، به این مهم پی بردند که اعتبار اسنادی قابل استرداد، آن تضمین پرداختی مورد انتظار تجار بین‌المللی نیست؛ بنابراین، این مقرر تغییر یافت. هم اکنون، هرگاه اعتبار اسنادی در مورد قابل برگشت بودن اعتبار سکوت کرده باشد، اعتبار اسنادی، غیر قابل برگشت محسوب می‌شود. وقتی رویه‌های مورد اعمال در تجارت بین‌الملل از کارایی خوب، معقولیت یا انصاف برخوردار نباشند، منجر به این می‌شود که تجار بین‌المللی استفاده از چنین ابزاری را کنار بگذارند؛ بنابراین، چنانچه رویه‌های استاندارد دارای کارایی مؤثر، متعارف، معقول و منصفانه باشند، بانک‌ها و تجار به خوبی پذیرای آن خواهند بود. نه تنها دادگاه‌ها، از یو سی پی به عنوان رویه استاندارد بانکی بین‌المللی استفاده می‌کنند، بلکه گروه کارشناسی داک دکس نیز، همین کار را انجام می‌دهد. هر چند نظریات قبلی رسمی کمیسیون بانکداری مانند قبل و آنچه در سیستم حقوق عرفی، بود نقشی ایفا نمی‌نماید اما در وضعیت‌های عینی و در مورد همان نظریات، مورد مراجعه واقع

می‌شوند. (Bergami, 2007: 42)

رویه استاندارد بانکی بین‌المللی که در یو سی پی درج و به دقت در آی اس بی پی تشریح شده است، مبنایی است که مسائل مربوط به پرداخت اسنادی توسط داک دکس بر اساس آن حل و فصل می‌شود. در حقیقت، دادگاه‌ها هم که به اعتبار اسنادی رسیدگی می‌کنند مشابه همین را انجام می‌دهند. در حقوق، معیار شخص متعارف برای تشخیص استاندارد نوعی به کار می‌رود که مشخصاً برای هر شرایطی مناسب نیست اما توسط دادگاه‌ها در خصوص موقعیت‌های مختلف عینی به کار گرفته می‌شود. در رسیدگی‌های داک دکس، رویه استاندارد بانکی بین‌المللی به مثابه یک استاندارد نوعی است که به طور ویژه برای هر گونه شرایطی وضع نشده است، بلکه در مورد نمونه‌های عینی مختلفی توسط گروه کارشناسی اعمال می‌شود. اعمال یو سی پی در مورد واقعیات هر پرونده یک فرآیند تفسیری است. حسن نیت و متعارف بودن مبنایی هستند که بر اساس آن معیار انسان متعارف و رویه استاندارد بانکی بین‌المللی، هر دو، برای موقعیت‌های عینی مختلف طراحی می‌شوند. تعریف حسن نیت در قراردادهای تجاری هم شامل صداقت در واقعیت و هم شامل رعایت معیارهای متعارف معامله منصفانه می‌شود.

۴.۲.۲. بررسی و مطابقت اسناد

اشتباه بانکداران در مقابل مشتریانی که به آن‌ها اعتماد می‌کنند، قابل پذیرش نیست؛ بنابراین، در مورد اعتبار اسنادی، همچون سایر عملیات بانکی، بانکداران در معرض آزمون سنگین‌تر نسبت به اشخاص معمولی هستند. بررسی اسناد در مورد مطابقت با شروط و مفاد اعتبار اسنادی، با بررسی مفاد اسناد شروع می‌شود، اما به اینجا ختم نمی‌شود. برای بانکداران مشکل است که تقلب در مورد مفاد اسناد را تشخیص دهند. با این وجود، وقتی تقلب آشکار می‌شود، بعد از آن بانکدار می‌بایست احتیاط‌های لازم را در مورد اداره قراردادهای انجام دهد. آی اس بی پی، اخیراً در آوریل ۲۰۱۳ مورد بازبینی قرار گرفت و در جولای

۲۰۱۳ اجرایی شد. در عوض تغییر رویه استاندارد گذشته، نسخه جدید، مقررات مقرر در هر سند مطابق آی سی بی پی را تقویت می‌نماید تا جزییات بیشتری برای بررسی‌کننده سند، فراهم نماید. علاوه بر این، اسناد جدید به فهرست اضافه شدند تا راهنمایی بیشتری را برای بررسی کنندگان سند بانکی فراهم نمایند. بهترین رویه‌ها آن‌طور که توسط کنشگران بازار فهمیده می‌شود، به مرور زمان تغییر می‌یابد و بنابراین، تغییرات ضروری می‌بایست در مجموعه نمونه‌ها، آنجایی که اسناد در مقابل اعتبار اسنادی بررسی می‌شوند، منعکس شود. کمیسیون بانکداری نقش بانک مرجع را در قراردادهای بین‌المللی اعتبار اسنادی ایفا می‌کند. تمکین نسبت به یو سی پی که توسط همین نهاد منتشر و بازبینی می‌شود، نشأت گرفته از احترامی است که بانکداران به کمیسیون بانکداری می‌گذارند، کمیسیونی که بهترین رویه‌ها را به واسطه یو سی پی، آی اس بی پی و نظریات رسمی‌اش ارائه می‌کند. (Bal,2010: 2)

۵. ضمانت اجرای آرای داک دکس

تصمیم گروه کارشناسان باید با مشورت با مشاور فنی کمیسیون بانکی و یا نماینده وی اتخاذ شود. در واقع به موجب ماده ۸ داک دکس، این مشورت به منظور مطابقت تصمیم اتخاذ شده با یو سی پی یا یو آر آر و دیگر تفسیرهای ارائه شده توسط کمیسیون بانکی صورت می‌پذیرد. البته اصلاحاتی که توسط مشاور فنی یا نماینده وی پیشنهاد می‌شود باید با رضایت اکثریت گروه کارشناسان همراه شود تا مورد اعمال قرار گیرد.^{۲۰} علیرغم طی این تشریفات، تصمیم یا رأی صادره به موجب داک دکس الزام آور نیست و تنها در صورت توافق طرفین الزام آور است. (شیروی، ۱۳۹۱: ۶۳) در صورت عدم توافق طرفین، رأی صادره می‌تواند به عنوان یک سند در رسیدگی‌های بعدی در دادگاه مورد استناد قرار گیرد و دادگاه‌ها نیز به آن توجه می‌کنند چرا که رأی صادره توسط گروه کارشناسی‌ای صادر شده که حداقل می‌تواند موجب اقناع وجدان قاضی در احراز واقع گردد؛ بنابراین نوعی الزام معنوی را برای پذیرش آن رأی توسط دادگاه به همراه خواهد داشت. علاوه بر آن طرفی که رأی کارشناسی به سود وی صادر شده است

در صورت طرح اختلاف توسط طرف دیگر و ادامه دار شدن دعوا، در جهت تقویت ادعاهای خود به آن استناد کرده و از آن بهره می‌گیرد. نکته‌ای که باید مورد توجه قرار گیرد آن است که آیا صرف ارجاع به قواعد داک دکس در معاملات اعتبار اسنادی بیانگر توافق طرفین مبنی بر الزام آور بودن رأی صادره است یا اینکه رأی در صورتی الزام آور تلقی می‌شود که طرفین صراحتاً آن را الزام آور به شمار آورند؟ واقعیت آن است که قواعد داک دکس پاسخی برای این سؤال ارائه نمی‌کند. به نظر می‌رسد بتوان بر این عقیده شد که صرف ارجاع به قواعد داک دکس در معاملات اعتبار اسنادی بر الزام آور بودن رأی توسط طرفین دلالت نداشته و طرفین باید صراحتاً بر الزام آور بودن رأی صادره توسط قواعد داک دکس توافق نمایند.

الزام آور نبودن آرای صادره تحت قواعد داک دکس در مقایسه با آرای صادره در داوری به عنوان یکی دیگر از نظام‌های حل و فصل اختلاف که قطعی و الزام آور به شمار می‌روند یکی از نقاط ضعف این سند به حساب می‌آید. بدیهی است حل و فصل قاطع دعوا در اختلافات تجاری بین‌المللی که سرعت و امنیت در امور تجاری را به همراه خواهد داشت با الزام آور نبودن آرای صادره داک دکس منافات داشته و می‌تواند منجر به عدم موفقیت این نظام حل و فصل اختلاف در دراز مدت گردد.

۶. نتیجه‌گیری

در این مقاله یک نظام حل و فصل اختلافات که حل و فصل اختلافات اعتبارات اسنادی از طریق کارشناسی نامیده می‌شود و توسط کمیسیون بانکی اتاق بازرگانی بین‌المللی تدوین شده است معرفی گردید و جزئیات آن به بحث گذارده شد. دلیل ایجاد داک دکس توسط کمیسیون بانکی، پیدا کردن جایگزینی مناسب بجای توسل به دادگاه جهت حل و فصل اختلافات مربوط به اعتبار اسنادی بوده است. معاملات اعتبار اسنادی تابع هیچ قانون ملی نبوده بلکه تابع قواعد اعلام شده توسط خود بانک‌ها است که از آن به عرف‌ها و رویه‌های متحدالشکل اعتبارات اسنادی یاد می‌شود. این قواعد در هر زمان و به منظور انعکاس تغییرات ضروری یا توضیح قواعد جاری تغییر می‌کنند.

در بسیاری از موارد، دادگاه‌ها ماهیت عملی محور عرف‌های متحدالشکل را به رسمیت می‌شناسند. در نتیجه، در هر زمان که مسائلی به موجب قواعد یو.سی.پی نزد دادگاه مطرح می‌شود، دادگاه‌ها بجای اعمال قانون ملی جهت تفسیر آن قواعد و مقررات، تفاسیر یو.سی.پی را مطابق با یادداشت‌های خودش بکار می‌گیرند. دادگاه نیز پذیرفته‌اند که آن‌ها نباید یو.سی.پی را مطابق با برخی روش‌های تفسیر قانونی تفسیر نمایند بلکه بجای آن باید به تفسیر مبتنی بر رویه استاندارد بین‌المللی تکیه نمایند. به هنگام تصمیم‌گیری در خصوص موضوعات مرتبط با بررسی اسناد، دادگاه‌ها بیان داشته‌اند که مأمور بانک باید در خصوص شرایط لازم برای ارائه اسناد نزد وی خود اظهار نظر نماید و بدین وسیله تصدیق نموده‌اند که نه نظر دادگاه بلکه نظر مأمور بانکی در بررسی مسائل مربوط به اعتبار اسنادی باید مورد توجه قرار گیرد. اگرچه دادگاه‌ها برای مدت زمانی طولانی، پرونده‌های مربوط به اعتبارات اسنادی را قضاوت کرده‌اند اما اقامه دعوا توسط بانک‌ها یا شرکت‌ها بسیار سخت و دشوار است. لذا با توجه به شرایط و اوضاع و احوال باید به دنبال جایگزین بهتری جهت سرعت بخشیدن به این فرایند طولانی و کم کردن هزینه‌های مربوط به حل و فصل اختلافات بود. به نظر می‌رسد قواعد داک دکس همان جایگزین مناسب است و اگرچه در حال حاضر مقررات این سند برای طرفین الزام آور نیست اما به محض اینکه طرفین معامله اعتبار اسنادی بر اتخاذ تصمیم بر مبنای قواعد داک دکس موافقت می‌کنند اختلافات مربوط به اعتبار اسنادی با نرمی قابل توجهی می‌تواند با همه نگرانی‌های مربوطه حل و فصل گردد. نه تنها یو.سی.پی، رعایت معیارهای معقول معامله منصفانه در اعتبارات اسنادی بین‌المللی را لازم می‌داند بلکه قواعد داک دکس نیز ابزارهایی را مقرر می‌دارد تا کارشناسان اعتبار اسنادی بتوانند چنین رویه‌های استاندارد را در حل و فصل اختلافات بکار گرفته و بدین وسیله به استفاده از اعتبار اسنادی را در تجارت بین‌الملل رونق بیشتری دهند.

پی‌نوشت‌ها

¹Documentary Credit Dispute Expertise: DOCDEX

²Uniform Customs and Practice for Documentary Credits, UCP

³Uniform Rules for Collections

⁴Uniform Rules for Demand Guarantees

⁵See International Chamber of Commerce, ICC Rules For Bank to Bank Reimbursements (1996)

⁶See International Chamber of Commerce, Pub. No.322, (1978), revised Pub. No. 522, Uniform Rules for Collections (1995)

⁷Alternative Dispute Resolution (ADR)

⁸wrongful dishonor

⁹6.1 The Banking Commission will maintain an internal list of experts having profound experience and knowledge in documentary credits and the UCP and/or URR.

6.2 Upon receipt of a Request, the Centre shall appoint three independent experts from the list. Each Appointed Expert shall declare his independence of the parties indicated in the Request. The Centre shall designate one of the three Appointed Experts to act as their Chair.

6.3 An Appointed Expert shall at all times keep strictly confidential all information and documents related to any DOCDEX case.

6.4 Where an Appointed Expert deems that he is unable to carry out his functions, he shall immediately give notice of termination to the Centre. Where the Centre deems that an Appointed Expert is unable to carry out his functions, it shall immediately give notice of termination to such Appointed Expert. In either case, such Appointed Expert shall immediately return to the Centre the Request, Answer(s) and Supplement(s) received, including all documents annexed thereto, and the Centre shall inform the other Appointed Experts of such termination.

6.5 The Centre shall, without delay, replace an Appointed Expert whose appointment is prematurely terminated pursuant to Article 6.4 of these Rules and the Centre shall inform the other Appointed Experts accordingly

¹⁰7.1 Upon receipt of the Standard Fee, the Centre shall submit to the Appointed Experts the Request, Answer(s) and Supplement(s) received in connection therewith.

7.2 The Appointed Experts shall render their decision impartially and exclusively on the basis of the Request, Answer (s) and Supplement (s) thereto, the documentary credit, and the UCP and/or URR.

7.3 Where it is deemed necessary by the Appointed Experts, their Chair may ask the Centre to invite the Initiator and Respondent, pursuant to Article 4 of these Rules, to provide additional information and/or copies of documents.

7.4 Within 30 days after they have received all information and documents deemed by them to be necessary and appropriate to the issues to be determined, the Appointed Experts shall draft a decision their Chair shall submit the decision to the Centre.

7.5 Neither the Initiator nor the Respondent shall

- seek an oral hearing in front of the Appointed Experts,
- request the ICC to reveal the name of any Appointed Expert,
- seek to have an Appointed Expert or officer of the Banking Commission called as witness,

expert or in any similar function to an arbitral tribunal or a court of law hearing the dispute in connection with which such Appointed Expert or officer of the Banking Commission participated in the rendering of a DOCDEX Decision.

¹¹These Rules concern a service called the "Documentary Credit Dispute Expertise" (DOCDEX) which is available in connection with any dispute related to: a documentary credit incorporating the Uniform Customs and Practice for Documentary Credits (UCP), and the application of the UCP and/or of the Uniform Rules for Bank-to-Bank Reimbursement under Documentary Credits (URR)...

¹²Request

¹³The Initiator shall apply for a DOCDEX Decision by submission of a request (Request). The Initiator may be one of the parties to the dispute applying individually, or more or all parties to the dispute submitting jointly a single Request...

¹⁴Answer

¹⁵3.1 The Respondent may submit an Answer to the Initiator's Request. The Respondent may be one or more of the parties to the dispute named in the Request as Respondent, submitting each individual Answer(s) or submitting jointly a single Answer. The Answer must be received by the Centre at the latest within the period stipulated in the Centre's Acknowledgement of the Request (see Article 5). The Answer, including all documents annexed thereto, shall be supplied to the Centre in Paris, France in four copies.

3.2 An Answer shall be concise and contain all necessary information clearly presented, in particular the following:

3.2.1 name and address of the Initiator, and

3.2.2 date of the relevant Request, and

3.2.3 a statement of the Respondent formally requesting a DOCDEX Decision in accordance with the ICC Documentary Credit Dispute Expertise Rules, ICC Publication No. 577, and

3.2.4 a summary of the Respondent's claims, clearly referring to all issues related to the documentary credit and the UCP and/or URR to be determined, and

3.2.5 copies of all additional documents deemed necessary to establish the relevant circumstances, and

3.2.6 a statement of the Respondent that a copy of such Answer, including all documents annexed thereto, has been sent in writing to the Initiator and to the other Respondent named in the Request.

3.3 If the Respondent does not provide a statement pursuant to Art. 3.2.3, then the final DOCDEX Decision will not be made available to him.

¹⁶10.1: The costs of the DOCDEX service shall be the Standard Fee set out in the Appendix. The Standard Fee shall not be recoverable. In exceptional circumstances, an Additional Fee may be payable which shall be fixed by the Centre at its discretion, taking into account the complexity of the issue and subject to the ceiling set out in the Appendix under "Additional Fee". Such Additional Fee shall be invoiced to the Initiator within a reasonable time, at the latest, within 45 days after the date of the Acknowledgement of the Request. No Additional Fee will be charged

where the amount of the letter of credit in dispute does not exceed the minimum amount stated in the Appendix.

10.2: The DOCDEX Decision shall not be available until the Centre has received the Standard Fee and, if invoiced, any Additional Fee.

¹⁷International Standard Banking Practice for Examination of Documents Under Letter of Credit (ISBP).

¹⁸U.C.C. § 5-108(e) (2012) (“An issuer shall observe standard practice of financial institutions that regularly issue letters of credit.”)

¹⁹Banco Santander v. Banque Paribas, [2000]

²⁰8.1 Upon receipt of the decision of the Appointed Experts, the Centre shall consult with the Technical Adviser of the Banking Commission or his nominated delegate, to ascertain that the DOCDEX Decision will be in line with the UCP and/or URR and their interpretation by the Banking Commission. Amendments suggested by the Technical Adviser (or his delegate) shall be subject to the consent of the majority of the Appointed Experts.

منابع

الف. فارسی

پارک، ویلیام (۱۳۸۲)، داوری در قراردادهای بانکی، ترجمه دکتر محسن مجبی، مجله حقوقی، نشریه دفتر خدمات حقوقی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران، شماره بیست و هشتم، ۶۶-۶۰.

شمس، عبدالله (۱۳۸۱)، آئین دادرسی مدنی، دوره پیشرفته، جلد اول، تهران: انتشارات میزان.

شیروی، عبدالحسین (۱۳۸۹)، حقوق تجارت بین‌الملل، تهران: انتشارات سمت.

شیروی، عبدالحسین (۱۳۹۱)، داوری تجاری بین‌المللی، تهران: انتشارات سمت.

ب. لاتین

Bal, Ciğdem (2010), **Standards For Examining Documents Under A Letter of Credit: Beneficiaries Beware**, Retrieved from: <http://www.gsimeridian.com/files/08.pdf>.

Bergami, Roberto (2007), Will the UCP 600 Provide Solutions to Letter of Credit Transactions?, **International Review of Business Research Papers**, Vol.3 No.2 pp. 41 – 53.

Butsick, Matthew (2011), What Constitutes an Original Letter of Credit

- in the Fifth Circuit? LaBarge: America's Glencore, **George Mason Journal of International Commercial Law**, Vol. 2, Issue 2.
- Byrne, James E. (1998), Letters of Credit, **Business Law**, Volume 43.
- Castaneda, Cristina (2007), **COMPARATIVE STUDY OF UCP500 AND UCP600: Approach to Negotiation and Preclusion**, retrieved from: www.picadoyleon.com/en/pdf/COMPARATIVE.pdf
- Chung, S. Isabella (1995), Developing a Documentary Credit Dispute Resolution System: An ICC Perspective, **Fordham International Law Journal**, Volume 19, Issue 4.
- Fortis Bank S.A /N.V & Anor v Indian Overseas Bank [2009]. Retrieved from:
<http://uk.practicallaw.com/D-000-0269?source=relatedcontent>.
- ICC, International Standard Banking Practice, Publ'n No. 745 (Apr. 2003)]
- ICC, **The Determination of an "Original" Document in the Context of UCP**, 500 Sub-Article 20(b), Doc. No. 470/871 (July 12, 1999).
- ICC, **UNIFORM CUSTOMS AND PRACTICE FOR DOCUMENTARY CREDITS**, UCP No. 600 (2007), [UCP 600].
- International Chamber of Commerce, **ICC Rules For Bank to Bank Reimbursements** (1996)
- International Chamber of Commerce**, Pub. No.322, (1978), revised Pub. No. 522, Uniform Rules for Collections (1995)
- International Chamber of Commerce**, Pub. No.520, **ICC Rules For Expertise** (1993)
- International Standard Banking Practice for Examination of Documents Under Letter of Credit** (ISBP), 2002.
- Jiménez –Figueres, Dyalá (2003), Amicable means to resolve disputes – how the ICC ADR Rules work, Retrieved from:www.djarbitraje.com
- KovenLevit, Janet (2008), Bottom-Up Lawmaking Through a Pluralist Lens: The ICC Banking Commission and the Transnational Regulation of Letters of Credit, **EMORY L.J.** Vol. 57, pp. 1147- 1176.
- Kozolchyk, Boris (1996), The "Best Practices" Approach to the Uniformity of International Commercial Law: The UCP 500 and the NAFTA Implementation Experience, **Arizona Journal & Comparative Law**, Vol. 13.
- Spragge, Charles (2000), DOCDEX or Arbitration to Settle L/C Disputes? Charles Spragge Compares the Two Systems, 6 **DOCUMENTARY CREDIT INSIGHT**.
- Thomas Song, Chang-Soon (2013), Sectoral Dispute Resolution in International Banking (Documentary Credit Dispute Expertise: DOCDEX), **Arizona Journal of International & Comparative Law**, Vol. 30, No. 3, pp. 529-558.

Zhang, Yanan (2011), **Approaches to Resolving the International Documentary Letters of Credit Fraud Issue, Dissertations in Social Sciences and Business Studies**, Publications of the University of Eastern Finland.